

PESTEN

Pesten is niet iets van de laatste tijd, kinderen hebben elkaar vermoedelijk door de eeuwen heen geplaagd en gepest. *Pesten*, en vooral *de gevolgen van langdurig en/of ernstig treiteren*, krijgen pas sinds enkele jaren meer aandacht.

Wat verstaan we onder pesten?

Pesten is gedrag dat min of meer bewust gericht is op een of meer kinderen en dat gevolg heeft dat diegene, die gepest wordt, zich gekwetst, geraakt, vernederd, afgewezen en/of buitengesloten voelt.

Pesten kan vele vormen aannemen zoals schelden, lelijke gezichten trekken, uitlachen, de weg versperren, duwen, dreigen, uitsluiten bij een groepsspel of zelfs slaan en schoppen.

Pesten kan vermoedelijk nooit helemaal voorkomen worden. Wat wel mogelijk is, is zowel thuis als op school er aandacht aan besteden. Ouders zijn lang niet altijd op de hoogte dat hun kind problemen heeft in bijvoorbeeld de omgang met leeftijdsgenoten. Soms wil een kind niet dat de ouders merken dat er problemen zijn of worden signalen die het kind geeft, thuis niet opgevangen. Vaak weten ouders niet wat ze moeten doen, hoe zij hun kind kunnen opvangen of hoe zij het gedrag van hun kind kunnen beïnvloeden.

Toch kunnen ouders een heel belangrijke rol spelen als er op school een pestprobleem is. Als hun kind de zondebok is, kunnen ouders voor hun kind als "praatpaal" fungeren en samen proberen na te gaan hoe het kind de problemen zou kunnen overwinnen. Of, als het kind een pestkop of een meeloper is, kunnen ouders hun kind duidelijk maken wat voor gevolgen dat gedrag van hun kind heeft en met hun kind samen zoeken naar andere vormen van omgang met leeftijd- en klasgenootjes.

Het beleid van onze school is erop gericht het pestgedrag te voorkomen, te verhinderen dat het gedrag uit de hand loopt en het pestgedrag aan te pakken. Een beleid, dat vriendschapsrelaties, acceptatie, begrip en positief omgaan met elkaar bevordert. Het gewenste gedrag wordt op tal van manieren gestimuleerd. Het gedrag van de leerkracht dient daarbij ook als model voor het gedrag van de leerlingen. Het volgen van een duidelijke lijn is van essentieel belang op school: We schenken aandacht aan het *gepeste kind*, door te luisteren naar zijn verhaal en hem/haar serieus te nemen. We schenken aandacht aan degene die pest, door het kind op zijn gedrag aan te spreken en de *zwijgende groep leerlingen*, door hen aan het praten te krijgen en stelling te laten nemen. Leerlingen in groepen worden zich bewust van de mogelijke effecten van het pesten en er wordt met hen gezocht naar oplossingen om problemen als gevolg van pesten de wereld, om te beginnen de school, uit te helpen. Ook worden de ouders geïnformeerd, opdat er overlegd kan worden over een gezamenlijke aanpak om het pestgedrag te verminderen of op te lossen.

Mocht U iets opvallen of horen van uw kind, neemt U dan gerust contact op met de leerkracht.

ANTI-PEST PROGRAMMA

Kiusaamista Vastustava

Het ministerie van OCW eist dat scholen een structureel anti-pestbeleid hanteren. Men wil dat scholen van een anti-pestprogramma gebruik maken dat voldoet aan:

- Wettelijk vastgestelde criteria (bewezen effectieve methodes)
- Monitoring van de sociale veiligheid zodat de scholen zelf een goed en actueel beeld hebben van de veiligheidsbeleving van de kinderen op de eigen school.
- een vertrouwenspersoon annex anti-pestcoördinator beschikbaar heeft, zodat er altijd een aanspreekpunt is voor ouders en leerlingen als het om pesten gaat.

Uit alle anti-pestprogramma's die voldoen aan de eisen van de inspectie hebben wij KiVa gekozen. Wij zijn van mening dat het Finse KiVa programma past bij De Wegwijzer, bij onze pedagogische opvattingen.

Wij realiseren ons dat alleen het gebruik van een bewezen effectief antipestprogramma niet zaligmakend is. Het gaat om het doel: dat minder kinderen gepest worden en – positiever – dat leerlingen zich prettig voelen op school. Dat komt de leerprestaties ten goede. Het doel is dat de Wegwijzer een plek is en blijft waar ouders hun kinderen met een gerust hart naartoe sturen, waar leraren graag werken. Het effectief aanpakken van pesten vereist de juiste combinatie van een effectieve methode, een goede en professionele toepassing door betrokken onderwijspersoneel, een goede samenwerking tussen de school en ouders en de breed gedragen norm dat pesten onacceptabel is.

PESTPROTOCOL

Doel van dit pestprotocol:

Alle kinderen moeten zich op De Wegwijzer veilig voelen, zodat zij zich optimaal kunnen ontwikkelen.

Door elkaar te respecteren en te steunen, stellen wij alle kinderen in de gelegenheid om met plezier naar school te gaan.

Door regels en afspraken te maken, kunnen kinderen en volwassenen, als er zich ongewenste situaties voordoen, elkaar aanspreken op de gemaakte regels en afspraken.

Pesten op school.

Helaas komt pesten op elke school voor, dus ook op De Wegwijzer.

Het is een probleem dat we onder ogen zien en serieus aan willen pakken.

Voorwaarden hiervoor zijn:

- ✓ Pesten moet als probleem gezien worden door alle betrokken partijen: leerlingen (gepeste kinderen, pestende kinderen en de zwiigende groep) leerkrachten en ouders.
- ✓ De school moet proberen pestproblemen te voorkomen. Het onderwerp moet met de kinderen bespreekbaar worden gemaakt en de regels moeten met iedereen worden vastgesteld.
- ✓ Als pesten zich voordoet, moeten leerkrachten dat samen met de ouders kunnen signaleren en duidelijk stelling nemen.
- ✓ Wanneer het pesten ondanks alle inspanningen toch de kop op steekt, moet de school beschikken over een directe aanpak.
- ✓ Wanneer de aanpak niet het gewenste resultaat oplevert dan is inschakeling van een vertrouwenspersoon noodzakelijk.
- ✓ Op iedere school zijn 1 of meer vertrouwenspersonen aangesteld.
Op De Wegwijzer zijn dat: Rianne Thenu en Lucinda Verheijen

Voorbeelden van pesten kunnen o.a. zijn:

- ✓ Altijd een bijnaam, nooit de eigen naam noemen
- ✓ Zogenaamde leuke opmerkingen over iemand maken
- ✓ Een klasgenoot voortdurend ergens de schuld van geven
- ✓ Briefjes doorgeven
- ✓ Beledigingen
- ✓ Opmerkingen over uiterlijk of kleding
- ✓ Isoleren en of negeren
- ✓ Buiten school opwachten, slaan, schoppen
- ✓ Op weg naar huis achtervolgen
- ✓ Naar het huis van de gepeste gaan
- ✓ Bezittingen afpakken en of vernielen
- ✓ Schelden of schreeuwen
- ✓ Pesten via WhatsApp

Leerkrachten en ouders moeten steeds alert zijn op de manier waarop kinderen met elkaar omgaan en duidelijk stelling nemen wanneer bepaalde gedragingen de norm overschrijden.

Hoe gaan wij op De Wegwijzer om met pesten?

- ✓ Een effectieve manier om pesten te stoppen of te beperken is het afspreken van regels.
- ✓ Aan het begin van elk schooljaar wordt er extra aandacht besteed aan de regels en afspraken op school en worden er gezamenlijk regels opgesteld.
- ✓ Op school bespreken wij het onderwerp pesten regelmatig tijdens de KiVa-lessen.
- ✓ Onderwerpen als veiligheid, omgaan met elkaar, rollen in een groep en aanpak van ruzies komen in de KiVa- lessen aan de orde.
- ✓ Het voorbeeld van leerkrachten en ouders is van groot belang. Er zal minder gepest worden in een omgeving waar men met respect met elkaar omgaat, waar verschillen worden aanvaard en waar ruzies worden uitgesproken. Agressief gedrag van kinderen, leerkrachten en ouders wordt niet geaccepteerd.

Regels bij het hanteren van het pestprotocol:

- ✓ Vanaf de kleutergroep leren wij de kinderen dat het inschakelen van de leerkracht geen klikken is.
- ✓ Als je ruzie hebt en je komt er zelf niet uit mag je hulp vragen aan de leerkracht. (Deze afspraak geldt ook voor de ouders en de leerkrachten)
- ✓ Iedereen heeft de verantwoordelijkheid om het pestprobleem bij de leerkracht aan te kaarten. We zijn samen verantwoordelijk voor de sfeer op school.
- ✓ School en gezin hebben elkaar nodig. Goede samenwerking en communicatie zijn een vereiste. Samen moeten we bij problemen naar een oplossing zoeken en actie ondernemen.

Regels op De Wegwijzer (zowel in de school als daarbuiten)

- ✓ Wij luisteren naar elkaar.
- ✓ Wij zijn aardig tegen elkaar
- ✓ Wij praten **met** anderen
- ✓ Wij praten positief over elkaar
- ✓ Wij spelen en werken samen. Iedereen hoort erbij en mag meedoen.
- ✓ Wij denken na voordat we iets doen.
- ✓ Wij doen alleen iets bij een ander dat we zelf ook leuk vinden wanneer een ander dat bij ons doet.

Wat doen we als.....

Er signaleerd wordt dat een leerling gepest wordt?

- ✓ Bij voortdurend pestgedrag worden de ouders van de gepeste leerling en de pestende leerling ingelicht. Samen met de ouders en het KiVA-team wordt naar een goede oplossing gezocht.

De leerkracht het idee heeft dat er sprake is van onderhuids pesten?

In een dergelijk geval stelt de leerkracht een algemeen probleem aan de orde om langs die weg bij het probleem in de klas te komen.

De leerkracht biedt altijd hulp aan de gepeste leerling en begeleidt de pestende leerling, indien nodig in overleg met de ouders, Kiva-team en/ of externe deskundige hulp. Bij aanhoudend pestgedrag kan deskundige hulp worden ingeschakeld, zoals de schoolbegeleidingsdienst, de schoolarts, de GGD of schoolmaatschappelijk werk.

Hoe begeleiden we.....

1.De gepeste leerling.

- ✓ We tonen medeleven en luisteren en vragen hoe het gaat en door wie er gepest wordt.
- ✓ We gaan na hoe de leerling zelf reageert, wat doet de leerling voor, tijdens en na het pesten
- ✓ We gaan na welke oplossing het kind zelf wil
- ✓ We benadrukken de sterke kanten van het kind
- ✓ We laten het kind zien op welke manieren je kunt reageren
- ✓ We praten met de ouders
- ✓ We plaatsen het kind niet in een uitzonderingspositie door het over te beschermen
- ✓ We schakelen, indien nodig, externe hulp in. (denk ook aan trainingen sociale vaardigheid)

2.De pestende leerling.

- ✓ We praten met de pestende leerling en zoeken naar de reden van het pesten
- ✓ We laten inzien wat het effect is van het pesten voor de gepeste
- ✓ We laten zien welke positieve kanten het gepeste kind heeft
- ✓ We praten met de ouders
- ✓ We schakelen, indien nodig, externe hulp in (denk ook aan sociale vaardigheid (trainingen))

3.De grote groep.

- ✓ We maken het probleem in de groep bespreekbaar
- ✓ We stimuleren de leerlingen een eigen standpunt in te nemen en de gepeste leerling te helpen
- ✓ We bespreken dat "meedoen" of "nietsdoen" meestal tot verergering van het probleem leidt
- ✓ We laten het effect van het gedrag zien op de gepeste leerling
- ✓ We laten de positieve kanten van de gepeste leerling zien
- ✓ We schakelen, indien nodig, in overleg met de ouders externe hulp in.

Adviezen aan.....

1. De ouders van de gepeste kinderen:

- ✓ Houd de communicatie met uw kind open, blijf in gesprek met uw kind
- ✓ Pesten kunt u het beste direct met de leerkracht bespreken
- ✓ Steun uw kind in het idee dat er een einde aan het pesten komt
- ✓ Stimuleer uw kind om naar de leerkracht te gaan

2. De ouders van de pestende leerling:

- ✓ Neem het probleem van uw kind serieus
- ✓ Probeer achter de oorzaak van het pesten te komen
- ✓ Maak uw kind gevoelig voor wat het anderen aandoet
- ✓ Corrigeer ongewenst gedrag en benoem het goede gedrag van uw kind
- ✓ Maak uw kind duidelijk dat u achter de beslissing van de school staat
- ✓ Raak niet in paniek, elk kind loopt de kans een pestende leerling te worden

3. De ouders van alle kinderen:

- ✓ Neem de ouders van het gepeste kind serieus
- ✓ Houd rekening met de gevoelens van het gepeste kind, het pestende kind en hun ouders
- ✓ Stimuleer uw kind om op een goede, respectvolle manier met anderen om te gaan
- ✓ Geef zelf het goede voorbeeld
- ✓ Leer uw kind voor anderen op te komen
- ✓ Leer uw kind voor zichzelf op te komen